

Med Tuhinjsko in Zadrečko dolino

Menina planina

Več virov navaja, da je Menina planina (ali krajše Menina), ki spada h Kamniško-Savinjskim Alpam, prostrana, kraška, deloma z gozdom porasla planota, s širino okoli 5 kilometrov in dolžino okoli 10 kilometrov. Najvišji vrh Vivodnik, na katerem je razgledni stolp, komajda presega višino 1500 metrov (1508 m), sicer pa planota leži na nadmorski višini med 1200 in 1500 metri.

Na travnati planoti Smrekovec stoji lep planinski dom, ki ga je PD Gornji Grad v letih 2011–2016 temeljito obnovilo z več kot 2000 udarniškiimi prostovoljnimi urami. Gornjegrajski planinci imajo dom resnično radi. Vsako leto imajo delovno akcijo za pripravo drv, da je lahko dom odprt za konec tedna tudi v zimski sezoni, ko dežurajo kar člani društva.

Zaradi zanimive lege je Menina s številnimi možnostmi raznolikih dostopov priljubljen cilj planincev.

Z južne strani, iz Tuhinjske doline se lahko na Menino povzpemo iz Snovika (najdaljši pristop, 5.30 h), pa iz vasi Golice, Češnjice v Tuhinju in Okrog pri Motniku (2.30–3 h), iz Motnika (3.15 h) ali pa z Vranskega (4 h), lažji pristop, z manj višinske razlike, je s prevala Lipa, ki loči Menino planino in Dobroveljsko planoto (3.15 h).

S severne strani – iz Zadrečke doline se lahko povzpemo na Menino iz vasi Volog (4.30 h) in Bočna (4.30 h), najbolj obiskani s te strani so verjetno trije

pristopi iz Gornjega Grada (3 h), dokaj dolg je tudi pristop iz Nove Štifte (4 h), z zahodne strani pa lahko dostopimo na Menino planino s prevala Črnivca (4.15 h). In še kakšen pristop sem izpustila – z avtom se da pripeljati še kam višje in temu primerno so krajši pristopi. A zakaj bi si skrajšali uživanje v naravi?

Nadzemni in ...

Menina planina ni priljubljena samo pri planincih. Radi jo obiščejo tudi gorski kolesarji, v začetku poletja oživijo planine na Menini planini, kjer se pase živina. Na njej so številne lovske opazovalnice, ponekod vidimo tudi zimske markacije za tiste, ki se na Menino odpravijo pozimi. Poleg bogate favne in flore bomo opazili tudi vrtače, saj je Menina v celoti kraška planota.

... podzemni svet

Območje Menine je tudi raj in izziv za jamarje. Jamarji so do zdaj raziskali in dokumentirali okoli 30 jam. Največ so jih odkrili člani jamarskega kluba Tirske zmaj iz Ljubnega ob Savinji. Gotovo jih je še več, saj raziskave še potekajo.

Planinec in jamar Rafko Žerovnik je 23. decembra 2016 našel vhod v jamo, o kateri je do zdaj le slišal – jamo je menda pred 50 leti odkril divji lovec iz Nove Štifte, kasneje pa vhoda niso več našli. Jama, ki je od

planinskega doma oddaljena dobro uro hoje po dokaj zahtevnem terenu, je veličastna, seveda v celoti še ni raziskana, ocenjujejo pa, da ima okrog 150 metrov rovov. Bogata je s kapniki in skoraj nedotaknjena, zato so vhod zavarovali. Poimenovali so jo Božična jama. Koliko neraziskanih jam je še na tem koncu, ne ve prav nihče.

Prečenje Menine

Že od nekdaj sem si želela, da bi Menino planino prečila od Vranskega do Gornjega Grada, ali pa kar do Črnivca. Ko bi le bile povezave z javnimi prevoznimi sredstvi boljše! Želja je dolgo tlela in se končno uresničila – malo drugače, kot je bilo sprva načrtovano, a z visoko dodano vrednostjo.

V začetku aprila sva zjutraj pustila avto na Vranskem in se dogovorila za prevoz do Snovika. Tam nas smerne table opozorijo na pot do sv. Miklavža in Prevalo, o Menini pa ni govora. Saj že za Prevalo piše, da je hoje 3.15 h – pa ni tako daleč. Je pa res, da je do Menine kar dobrih pet ur hoje.

Naprej sva šla skozi gozd do vasi Hruševka in se povzpela na Goro do z obzidjem obdane cerkve sv. Miklavža, ki jo pisni viri omenjajo že leta 1526. Kakšno uro sva potrebovala do sem. Škoda, da brunarica ni bila odprta, prav z veseljem bi kaj popila, saj se je temperatura na prvoaprilski dan že precej dvignila

*Pogled z Menine
planine proti
Medvednjaku in
Nazarju
Foto: Franci Horvat*

*Planinska koča na
Menini planini
Foto: Franci Horvat*

in vse bolj sem razmišljala o tem, da do najinega današnjega cilja vode ne bo. Turistično društvo je lepo uredilo okolico, postavili so tudi "vetrnico" z napisi vrhov – torej, kadar je jasno, lahko poleg vrhov Kamniško-Savinjskih Alp in Karavank vidimo tudi Snežnik, Kum in Boč.

Po krajšem delu poti po makadamski cesti sva se začela vzpenjati po grebenu. Ko sem že tretjič pomislila, da bo grebena konec, sem se spomnila, da se mu pravzaprav reče V grebenih. Res se kar nekaj grebenov

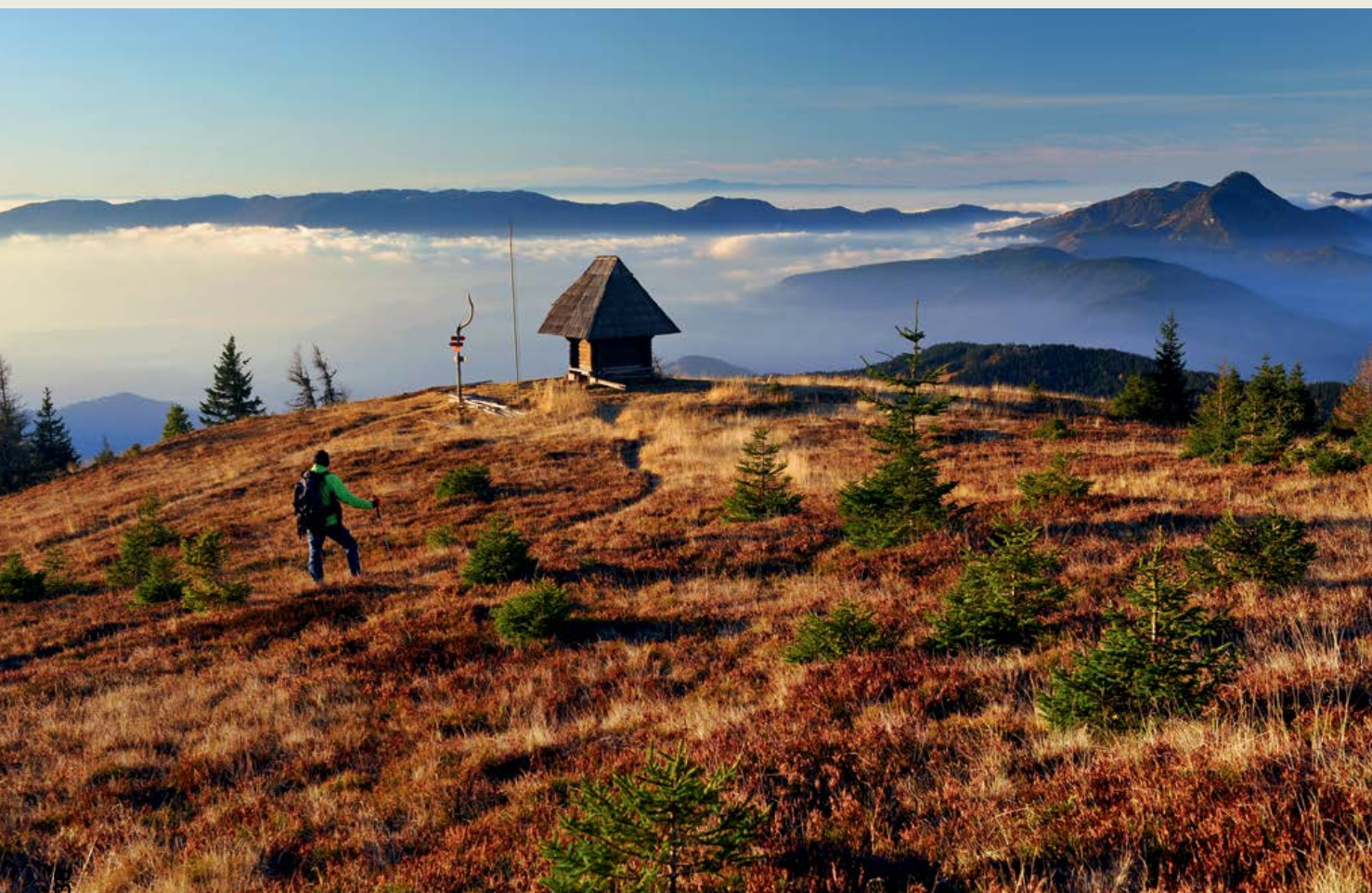
pokaže drug za drugim. Na makadamski cesti sva spet lahko malo zadihala. Dodatno sva si oddahnila še, ko sva nekaj metrov od poti zagledala množico cvetov lapuha in ga hitro nekaj nabrala za zimske dni, ko se bova bojevala zoper prehlad.

S ceste se odcepi pot proti Prevali. Na začetku nič kaj prijeten, strm kolovoz, ki pa kasneje preide v potko, naju je med zeleno preprogo čemaža v dobre pol ure pripeljal do Prevale. Tukaj se nama je odprl pogled na Kamniško-Savinjske Alpe in Karavanke, prav pred nama pa sta se bohotila Lepenatka in Veliki Rogatec. Premamila naju je prijetna klopca. V bližini v kamen vklesane kapelice s kipom Marije je tudi zvonček, ki so ga po pripovedovanju domačinke iz Nove Štifte uredili pohodniki – romarji iz Zagorja ob Savi, ki že 23 let vsako leto peš hodijo po tej poti do Radmirja.

Sestopila sva do planine Ravni in kmalu prispela do naslednje planine Travnik, kjer naju je pozdravil napis, da bova do Doma na Menini planini potrebovala še dve uri. Na nobeni od planin ni bilo nikogar, midva pa sva morala biti pri pitju vode kar skromna. Ja, dolga je pot, posebej, če postajaš žejen ... A nisva hotela preveč misliti na žejo in na to, kaj si bova privoščila v domu. Občudovala sva lepo razcvetene telohe in žafran, ki so se sramežljivo pripravljali, da razprejo cve-tove, saj je vse kazalo na to, da so bili travniki morda še pred dvema dnevoma prekriti s snegom. Pot je postajala vse prijaznejša, ko sva stopala po še od snega nekoliko razmočenih travnikih. Na poti skozi gozd sva

*Na Komnu, v
ozadju Menina
planina*

Foto: Franci Horvat

občudovala velikansko mravljišče, se čudila, koliko je vrtač, in uživala v razgledu, ki bi bil še lepši, če bi bilo več jasnine. A sva bila kljub temu zadovoljna. V planinskem domu gostov skoraj ni bilo več. V glavnem so se že odpravili v dolino, tistih z avtomobili še ni bilo, saj cesta zaradi snega še ni dopuščala vožnje prav do doma. Dežurni oskrbnik je s svojo ekipo hitro poskrbel za to, da nisva bila žejna. Po počitku sva se napotila še na Vivodnik, na razgledni stolp, ki pa tudi ni ponudil posebej čistega razgleda.

Prijetno presenečenje in steklenica vode

Mislila sem, da bova v koči prespala poleg dežurnega samo midva. A sva izvedela, da se pripravlja srečanje prijateljev, in prijazno sva bila povabljena, da se jim pridruživa. Ta večer je bil resnično prava dodana vrednost najinega pohoda. Ne le zaradi okusne hrane, ki so jo gostje prinesli in jo tovariško delili z nama, navdušila naju je njihova preprosta srčnost, kako so naju sprejeli medse, kakor da se že dolgo poznamo, in še dolgo smo prepevali vsem znane pesmi. Saj ni prvič, da bi planinci prepevali, mislim pa, da še nikoli nisem slišala, da bi neka družba ob spremljavi kitare – ali pa tudi brez – pela tako ubrano, celo dvoglasno. Resnično jih je bilo lepo poslušati. Malo sem bila razočarana, ker se v sobo, v kateri sva spala, ni slišalo čisto nič, saj sem se veselila, da jih bom pred spanjem lahko še malo poslušala ... Za zajtrk sva bila deležna njihove domače salame, savinjskega želodca in doma pečenega kruha.

Božansko. Bilo pa je še nekaj, kar me je posebej ganilo. Zvečer smo namreč pili veliko vode in zelo malo (skoraj nič) alkohola, tako da je na koncu vode zmanjkalo. A ne povsem. Zjutraj je dežurni povedal, da nama je prihranil eno steklenico za na pot. Neverjetno, koliko lahko pove ena sama, pollitrska steklenica mineralne vode. O tem, da kljub prijetnemu, brezskrbnemu večeru ni pozabil na naslednji dan, na najino morebitno stisko, o srčnosti in o planinskem duhu dežurnega Braneta. Res nama je prav prišla!

*V Jespi
Foto: Bernard Štiglic*

*Jutro na Menini
planini, v ozadju
pahljaja najvišjih
vrhov Kamniško-
Savinjskih Alp
Foto: Bernard Štiglic*

Dom na Menini
planini, v ozadju Špic,
1499 m
Foto: Andreja Erdlen

Kjer se konča svet

Najin pohod po planoti sva nadaljevala do drugega najvišjega vrha Menine planine – na Šavnice, na Goli vrh, ki je razgleden in vsekakor vreden obiska. Je to res tam, kjer "se konča svet"? Ko sva pred štirinajstimi dnevi hodila tod v bližini, naju je prijazno povabil na kavo zakonski par, ki ima na prevalu Slopi prijetno počitniško hiško. Vprašala sem, kje se pravzaprav začne Menina. Rafko, ki je včasih živel prav na prevalu Slopi, mi je povedal, da so, ko so bili še otroci, gledali proti Šavnicam, skrajnemu vzhodnemu predelu vršnega platoja Menine planine (op. p., najvišji vrh Goli vrh, 1427 m, je tudi najvišji vrh občine Nazarje) in zdelo se jim je, da se začne Menina tam, kjer se konča svet. Pa se ne. Začne se delček novega, prekrasnega sveta.

Pri sestopu sva se dodobra nagledala noric, ki so pokrivalle strmo pobočje Šavnic, in sestopila do ceste, ki pelje proti planini Biba. Po širokem, ne preveč udobnem kolovozu sva prispela na preval Slopi. Tukaj sva želela poravnati najin "dolgi". Pa ni bilo mogoče, zato sva kavo obesila kar na kljuko počitniške hiške, v kateri smo klepetali z Rafkom in Ido – upam, da jo bo našla.

Na poti do Lipe sva se povzpela na Slomnik, z Lipe pa še do cerkve sv. Jošta in na Vranskem zadovoljna zaključila pohod.

Menina na kratko

Za konec naj strnem vtise o Menini, naravi in ljudeh, ki sem jih srečala in spoznala pri pohodih in pisanju tega članka: Menina planina je čudovit dar narave, ki se ga domači planinci in ostali ljubitelji narave zelo dobro zavedajo, ga spoštujejo in negujejo. Ponosni so na Menino in radi jo imajo. Ni daleč od Ljubljane, je zelo blizu Velike planine, zato ji je podobna, a tudi drugačna. Na Menini planini ni žičnice, vlečnic, je pa tukaj prekrasna narava, vzorno vzdrževan planinski dom ter več miru in tišine kakor na Veliki planini. Vsi, ki sem jih srečala, jih prosila za informacije, so mi z velikim veseljem in takoj pomagali. Hvala vsem!

Obhodnice

Menina planina je točka Razširjene slovenske poti, z Vranskega čez Menino planino v Gornji Grad vodi Pot kurirjev in vezistov NOB, je tudi točka Kamniške planinske poti in še katere.

Zanimivosti:

Vivodnik, vrh z lesenim razglednim stolpom, jama Jespa (ni osvetljena, poti niso prav nadelane), Goli vrh – razgledni vrh nad planino Biba. Na območju Menine planine je kar nekaj spomenikov NOB, ki pričajo o bojih, ki so se odvijali na tem območju med drugo svetovno vojno.

Razgledni stolp na Vivodniku
Foto: Franci Horvat

Informacije

Dostop: Izhodišča za ture na Menino planino so ob glavnih cestah Kamnik–Gornji Grad (Črnivec, Gornji Grad), Kamnik–Vransko (Goli-ce) in Ljubljana–Celje (Vransko).

Literatura: Vladimir Habjan, Jože Drab, Andraž Poljanec, Andrej Stritar: *Kamniško-Savinjske Alpe*. PZS, 2004.

Zemljevida: *Posavsko hribovje, zahodni del*, PZS, 1: 50.000; *Kamniško-Savinjske Alpe*, PZS, 1: 50.000.

Menina (Vivodnik, 1508 m) iz Gornjega Grada

KSA

Za vzpon na Menino planino iz Gornjega Grada priporočamo pot mimo cerkvice sv. Florjana, izpred katere se nam odpre lep pogled na Gornji Grad in okoliške vrhove. Iz Gornjega Grada se lahko v kopnem z avtomobilom pripeljemo prav do Doma na Menini planini (vmes manjša parkirišča). Poleg opisanih poti na Menino iz Gornjega Grada vodi še ena markirana pot mimo kmetije Strmčnik.

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot

Oprema: Običajna planinska oprema

Višinska razlika: 1072 m

Izhodišče: Gornji grad, 436 m. Parkiramo v središču Gornjega Grada, na parkirišču pred cerkvijo.

WGS84: N 46,296262°, E 14,806424°

Koča: Dom na Menini planini, 1453 m, telefon 041 909 540 (poletna sezona), 041 354 563 (zimna sezona)

Časi: Gornji Grad–Dom na Menini planini 3 h

Dom na Menini planini–Vivodnik 15 min.

Vivodnik–Gornji Grad 2.45 h

Skupaj 6 h

Sezona: Kopni letni časi, pot je po navedi zgažena tudi v snegu.

Vodnik: Vladimir Habjan, Jože Drab, Andraž Poljanec, Andrej Stritar: Kamniško-Savinjske Alpe. PZS, 2004.

Zemljevida: Posavsko hribovje, zahodni del, PZS, 1 : 50.000; Kamniško-Savinjske Alpe. PZS, 1 : 50.000

Vzpon: Markacije ob glavni cesti nas privedejo do razpotja (desno pot čez

Smo v Gornjem Gradu. Kam bomo zavili? Foto: Andreja Erdlen

Menina (Vivodnik, 1508 m) iz vasi Golice

KSA

V Domu na Menini planini vedo povedati, da pride največ planincev na Menino z juga iz Tuhinjske doline. Vasi, ki jih imajo planinci za izhodišče, so namreč blizu Ljubljane – ali pa tudi avtoceste Ljubljana–Maribor. Opisana je pot iz vasi Golice, ostale poti na Menino planino so tudi dobro označene.

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot

Oprema: Običajna planinska oprema

Višinska razlika: Približno 950 m

Izhodišče: Vas Golice, 575 m. Na cesti Vransko-Kamnik, skozi Tuhinjsko dolino, za prelazom Kozjak, se pri bencinski črpalki v desno odcepi cesta proti vasem Golice, Češnjice v Tuhinju in Okrog pri Motniku. Tu zavijemo desno (levo, če peljemo iz Kamnika proti Vranskemu) in nato le nekaj metrov naprej parkiramo na primernem prostoru ob avtobusni postaji.

WGS84: N 46,219307°, E 14,790966°

Koča: Dom na Menini planini, 1453 m, telefon 041 909 540 (poletna sezona),

Vivodnik na Menini planini Foto: Andreja Erdlen

041 354 563 (zimna sezona)

Časi: Golice–Vivodnik 2.45 h

Vivodnik–Dom na Menini planini 15 min.

Dom na Menini planini–Golice 2.30 h

Skupaj 5.30 h

Sezona: Kopni letni časi

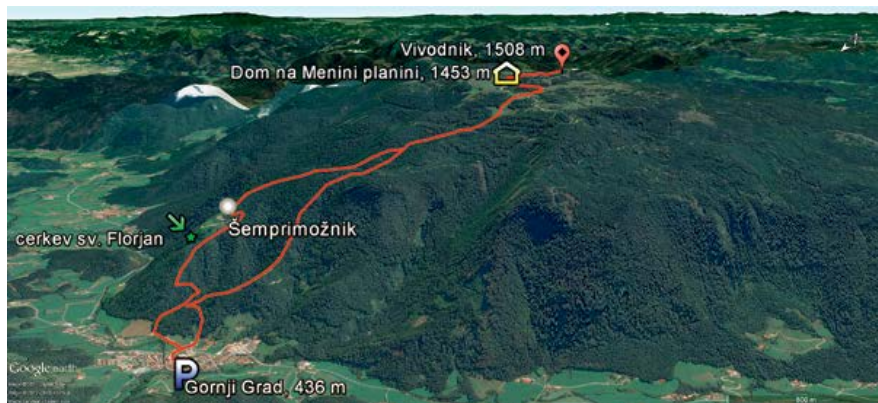
Vodnik: Vladimir Habjan, Jože Drab, Andraž Poljanec, Andrej Stritar: Kamniško-Savinjske Alpe. PZS, 2004.

Zemljevid: Posavsko hribovje, zahodni del, PZS, 1 : 50.000

Vzpon: Z razpotja v neposredni bližini

Menina (Vivodnik, 1508 m) iz Gornjega Grada

KSA

Borovnico), mi pa nadaljujemo naravnost proti Menini planini. Za kapelico zavijemo desno na gozdno cesto, ki preide v strm kolovoz. Po desni strmi poti pridemo do prevala, kjer se levo odcepi pot k sv. Florjanu (razgledna točka), ali pa izberemo položno pot, ki se višje priključi strmi poti. Nadaljujemo naravnost po markirani poti, ki nas čez strma pobočja pripelje do ceste na Menino planino, ki jo prečkamo, in sledimo oznakam čez travnik do domačije Šemprimožnik (spodaj so omejene

možnosti parkiranja). Kmalu nad kmetijo ponovno stopimo na cesto, oznake za Menino planino pa nas usmerijo na dobro označeno pot, ki vodi do naslednjega parkirišča. V nadaljevanju vzpona hodimo nekaj časa po strmih Ustranem klancu, nakar nas v zmeren vzponu pot pripelje do razpotja (desno pot čez Borovnico). Višje pridemo na Prag, 1170 m, s katerega sestopimo in gremo mimo Kopalnice. Na naslednjem označenem razpotju zavijemo levo in čez Ovčji

stan pristopimo do Doma na Menini planini, 1453 m.

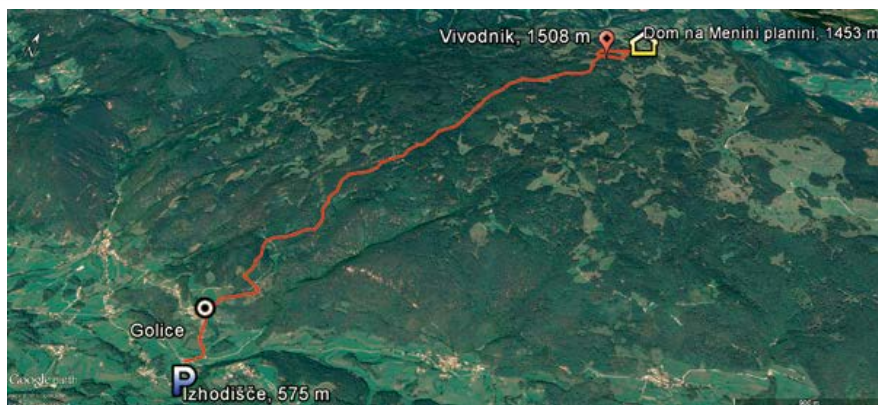
Od doma nadaljujemo jugozahodno skozi gozd in čez travnik do Vivodnika, 1508 m, z lesenim razglednim stolpom.

Sestop: Pri domu v zahodni smeri sledimo oznakam do razpotja (naravnost Črnivec), kjer zavijemo desno, in čez Jespo (v bližini jama Jespa) in cesto ter mimo odcepa poti za Strmčnik (levo) pridemo na novo razpotje. Nadaljujemo naravnost, se mimo Kopalnice kratko povzpemo na Prag in pri naslednjem razpotju izberemo pot v levo (desno pot mimo Šemprimožnika). Sestopamo (vmes desno neoznačena pot) do gozdne ceste, s katere spet stopimo na pot, ki se razširi v strm kolovoz in po njem pridemo med prve hiše, kjer sledimo oznakam do že znanega razpotja (desno pot mimo Šemprimožnika) ter do izhodišča.

Andreja Erdlen

Menina (Vivodnik, 1508 m) iz vasi Golice

KSA

izhodišča nas planinske table usmerijo proti Domu na Menini planini. Po asfaltni cesti (ne prepustimo se skušnjavi, da bi prečkali travnik) se napotimo v vas Golice. Za drugo hišo v vasi nas markacije usmerijo desno na nekoliko strmejšo cesto, ki se že po nekaj metrih konča, in nadaljujemo pot po kolovozu, ki se vzpne ob dvorišču, in nato po poti, ki preči pašnike in nas pripelje v gozd. Na razpotjih sledimo

oznakam za Menino planino (ponekod tudi table brez napisa). Pri spomeniku NOB, ob katerem je korito z vodo, zavijemo ostro levo po večinoma dobro označeni poti. Ko prečkamo nekoliko širšo gozdno cesto, nadaljujemo vzpon proti Domu na Menini planini (levo Tuhinj, desno Biba planina). Pot naprej postane nekoliko težje sledljiva, zato moramo biti pozorni na markacije. Na naslednjem označenem razpotju nas

oznake za Vivodnik usmerijo desno na strmo stezico, po kateri v dveh minutah prispemo na najvišji vrh planote Vivodnik, 1508 m, kjer stoji manjši leseni razgledni stolp.

V bližini vpisne skrinjice na vrhu je začetek markirane poti, ki se začne spuščati proti Domu na Menini planini, 1453 m. Pot zavije nekoliko v levo, preči gozd in nas v rahlem vzponu pripelje do označenega razpotja, kjer se nam z leve priključi pot, ki obide vrh Vivodnika. Nadaljujemo naravnost proti Domu na Menini planini.

Sestop: Sestopimo po poti vzpona, vendar ne gremo čez vrh, ampak izberemo markirano pot, ki v desno obide vrh Vivodnika.

Andreja Erdlen

Menina (Goli vrh, 1427 m) z Vranskega čez Šavnice

KSA

Pristop na Menino planino z Vranskega – poleg vzpona na Goli vrh – spada med najdaljše in morda prav zaradi Golega vrha najlepše pristope. Lahko si ga nekoliko olajšamo, tako da se odpeljemo do prevala Lipa, ali pa ga popestrimo še z vzponom na Smolnik, ki le za 2 metra presega višino 1000 metrov.

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot

Oprema: Običajna planinska oprema

Višinska razlika: Približno 1300 m

Izhodišče: Vransko, 340 m. Vas leži ob glavni cesti Ljubljana–Celje, veliko parkirišč je v središču kraja.

WGS84: N 46,242589°, E 14,948698°

Koča: Dom na Menini planini, 1453 m, telefon 041 909 540 (poletna sezona), 041 354 563 (zimna sezona)

Časi: Vransko–Dom na Menini planini (čez Šavnice) 4.30 h

Dom na Menini planini–planina Biba–Vransko 3.30 h

Skupaj 8 h

Sezona: Kopni letni časi

Vodnik: Vladimir Habjan, Jože Drab,

Andraž Poljanec, Andrej Stritar: *Kamniško-Savinjske Alpe*. PZS, 2004.

Zemljevid: Posavsko hribovje, zahodni del, PZS, 1: 50.000

Vzpon: Z Vranskega se napotimo po

asfaltni cesti proti prelazu Lipa, 721 m. Tik pred vasjo Vologa (po približno 3 kilometrih hoje po cesti) nas markacije usmerijo levo na makadamsko cesto, ki vodi do nekdanjega Lovskega

Obsežna travnata pobočja – Slopi Foto: Andreja Erdlen

Menina (Vivodnik, 1508 m) s Črnavca

KSA

Pot s Črnavca je sicer dolga, vendar je zaradi višjega izhodišča zanjo treba manj napore za premagovanje višinskih metrov. V času paše živine živine bomo morda dobili kakšno tekočino za tešenje žeje tudi na planinah Ravni in Travniki. Po pripovedovanju nekaterih spada pot od Črnavca do Doma na Menini med najbolj obiskane turnosmučarske poti na tem območju.

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot

Oprema: Običajna planinska oprema

Višinska razlika: Približno 750 m

Izhodišče: Prelaz Črnavec, 902 m. Čez prelaz pelje cesta Kamnik–Gornji Grad. WGS84: N 46,260483°, E 14,702611°

Koči: Gostišče GTC 902 Črnavec, 902 m; Dom na Menini planini, 1453 m, telefon 041 909 540 (poletna sezona), 041 354 563 (zimna sezona)

Časi: Prelaz Črnavec–Dom na Menini planini 4.15 h

Dom na Menini planini–Vivodnik 15 min.

Vivodnik–prelaz Črnavec 4 h

Skupaj 8.30 h

Planina Ravne na poti s Črnavca, zadaj levo Lepenatka in Veliki Rogatec Foto: Andreja Erdlen

Sezona: Kopni letni časi, pozimi je to ugoden teren za turno smuko.

Vodnik: Vladimir Habjan, Jože Drab, Andraž Poljanec, Andrej Stritar: *Kamniško-Savinjske Alpe*. PZS, 2004

Zemljevida: Posavsko hribovje, zahodni del, PZS, 1: 50.000 (delno); Kamniško-Savinjske Alpe. PZS, 1: 50.000

Vzpon: Po makadamski cesti gremo mimo gostišča na prelazu Črnavec

Menina (Goli vrh, 1427 m) z Vranskega čez Šavnice

KSA

doma na Orehovici. Po približno 700 metrih se s ceste odcepi markirana pot v gozd. (Včasih je pot vodila naravnost po cesti, a je prestavljena zaradi popadljivih psov pri nekdanjem lovskem domu. Pozor! Na zemljevidih je pot vrisana še po starem.) Po tej poti dosežemo gozdno cesto, nato gremo levo do zdaj že opuščene kmetije Jeseničnik.

Pri kmetiji Jeseničnik nadaljujemo čez dvorišče, pri gospodarskem posloju zavijemo desno na kolovoz, ki

se prečno vzpne proti levi, pri tem pa prečimo razgledno travnato senožet, s katere se nam odpre lep pogled na Posavsko hribovje. Ko pot preide v gozd, zavije ostro v desno, nato pa se nekoliko strmeje vzpenja do slabše gozdne ceste, kjer se nekoliko naprej rahlo v levo odcepi širok kolovoz, ki nas po nekaj minutah hoje pripelje na obsežna travnata pobočja, imenovana Slop. Ko pridemo iz gozda, na desni strani opazimo osamljeno hišo, mi pa nadaljujemo po slabše vidnem

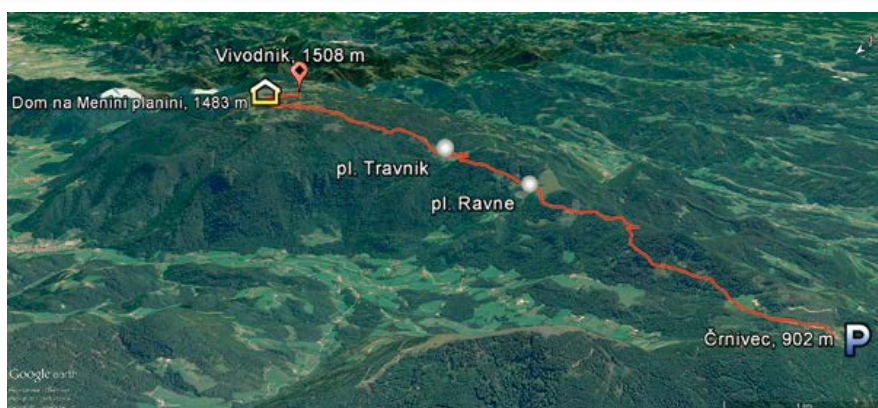
kolovozu do sredine travnatega pobočja. Tu naletimo na nekoliko širši kolovoz, ki mu sledimo v desno (oznake), in v rahlem spustu pridemo do manjšega zaselka. Prekoračimo pašno ograjo in stopimo na cesto, ki ji sledimo proti zahodu. Cesta po desni strani obide zaselek in nas pripelje do roba gozda, kjer stopimo na strmo pot skozi gozd, ki nas pripelje do makadamske ceste, ki pelje na planino Biba. Mi pa zavijemo desno najprej čez pašnik, nato skozi gozd in po razmeroma strmi poti pridemo na travnik pod razglednim Golim vrhom, 1427 m. Pot nadaljujemo po grebenu oziroma tik pod grebenom mimo odcepa za Šmartno ob Dreti (desno) do makadamske ceste, ki pelje na planino Biba. Cesta vodi prav do Doma na Menini planini, 1453 m, markirana pot pa preseka nekaj ovinkov.

Sestop: Od Doma na Menini planini gremo po poti za planino Biba in na prejšnji poti vzpona nazaj na Vransko.

Andreja Erdlen

Menina (Vivodnik, 1508 m) s Črnavca

KSA

proti Menini planini. Na označenem razpotju sledimo levo cesto proti izletniški kmetiji Toman, mimo nekaj manjših lesenih hišk – pri zadnji nadaljujemo pot po zgornji desni cesti (oznake). Ko nas vzpenjajoča se cesta pripelje v gozd, nas po nekaj minutah markacije usmerijo rahlo desno na pot, ki se vzpenja vzporedno s cesto. Kmalu se vrnemo na kolovoz, na razpotju kolovozov

pa gremo naravnost po razmeroma strmi kolovozni poti, ki pa se kmalu položi. Pozorni moramo biti na markacije, ki nas usmerijo na vzporedno pot in nas pripeljejo do križa z vpisno knjigo.

Pot po nekoliko zaraščeni poti in nato po kolovozu nas pripelje do pašne ograje in čez pašnike do roba planine Ravne s pastirsko kočjo (desno pot iz Snovika čez Prevalo).

S planine Ravne se pot proti Domu na Menini planini in planini Travnik najprej rahlo vzpne in hitro pride v gozd. Prikluči se širokemu kolovozu, ki vodi s planine Travnik, v nadaljevanju pa gre mimo križa in zvona, kjer zavije v desno, sprva zložno, nato pa v zmeren vzponu čez pašnike. Višje gremo skozi gozd in pridemo na makadamsko cesto, ki ji sledimo v desno, nato pa nas markacije usmerijo desno na pot, ki kasneje cesto ponovno preči, in nas pripelje na pašnike Menine planine. Poti z nekaj krajšimi vzponi in spusti se z leve priključi še poti iz Gornjega Grada (mimo Jespe), kmalu zatem pa pridemo do Doma na Menini planini, 1453 m, in nato se v jugozahodni smeri skozi gozd in čez travnik povzpnejo še na Vivodnik z lesenim razglednim stolpom.

Sestop: Sestopimo po poti vzpona.

Andreja Erdlen